

S t a n o v i s k o
odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra
č. 8/2009

Označení stanoviska: Náležitosti dokumentů vyvěšovaných na úřední desce obecního úřadu v souvislosti s kontrolou výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí

Právní předpis: zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen „zákon o archivnictví“)

Ustanovení: § 65 odst. 3

Související práv. § 12 odst. 1, § 39 odst. 1, § 93 odst. 1, § 129a odst. 2, 3

předpisy: zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění
pozdějších předpisů, § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,
ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova: úřední deska, vyvěšení a sejmutí dokumentu

Datum zpracování: 3. července 2009, aktualizováno k 1. září 2018

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Schválili: Ing. Bc. Miroslav Veselý, v. r., vedoucí oddělení dozoru

Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Podle znění § 65 odst. 3 zákona o archivnictví platí, že „*má – li být dokument vyvěšen na úřední desce, činí se tak vyvěšením jeho stejnopisu opatřeného datem vyvěšení. Po sejmutí se vyvěšený stejnopis opatří datem sejmutí a zařadí do příslušného spisu jako doklad o vyvěšení dokumentu na úřední desce. Ustanovení věty první a druhé se nevztahuje na zveřejňování dokumentů na elektronické úřední desce.*“

Na základě výše uvedeného ustanovení je obec povinna zveřejnění dokumentu s uvedením údajů podle tohoto ustanovení prokázat zejména při výkonu kontroly samostatné působnosti svěřené jejím orgánům. V případě, že obec na listinách neuvede údaje podle § 65 odst. 3 zákona o archivnictví a při výkonu kontroly neprokáže ani jiným hodnověrným způsobem, že ke zveřejnění dokumentu skutečně došlo, je možné mít za to, že povinnost zveřejnění dokumentu na úřední desce nebyla splněna.

V takovém případě Ministerstvo vnitra v rámci kontroly výkonu samostatné působnosti konstatuje porušení příslušného ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), event. jiného právního

předpisu, který ukládá zveřejnit určitý dokument z oblasti samostatné působnosti na úřední desce obecního úřadu.

V souvislosti s výkonem kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí lze zmínit tyto typické případy:

- 1) **Obecně závazné vyhlášky** a jejich vyhlášení obcí dle § 12 odst. 1 zákona obcí¹. Nebude-li při kontrole prokázáno, že obec vyvěsila obecně závaznou vyhlášku na úřední desce obecního úřadu (ať již uvedením požadovaných dat na konci textu obecně závazné vyhlášky, nebo vedením zvláštní evidence dokumentů zveřejněných na úřední desce obecního úřadu), bude konstatováno, že nebylo prokázáno vyhlášení takové obecně závazné vyhlášky. V této souvislosti připomínáme, že dle § 12 odst. 6 zákona o obcích je obec povinna obecně závaznou vyhlášku obce neprodleně po dni jejího vyhlášení zaslat Ministerstvu vnitra (podobně pak nařízení obce je obec povinna zaslat neprodleně po dni jeho vyhlášení krajskému úřadu). Je vhodné zasílat kopie obecně závazných vyhlášek obcí s doložkou potvrzující jejich zveřejnění na úřední desce obecního úřadu.
- 2) **Záměr** obce prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr obce smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce dle § 39 odst. 1 zákona o obcích.² Pokud obec při kontrole neprokáže věrohodným způsobem, že povinnost zveřejnit záměr splnila (uvedením údajů na zveřejněném dokumentu nebo jiným způsobem), bude Ministerstvo vnitra konstatovat porušení tohoto paragrafu zákona o obcích. V podrobnostech týkajících se náležitostí záměru obce nakládat s nemovitým majetkem viz Metodické doporučení Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra k činnosti územních samosprávných celků č. 7.2 (na adrese www.mvcr.cz/odk).
V dané souvislosti je nutné dále upozornit, že tam, kde zákon stanoví povinnost zveřejnění záměru (výzvy k podávání nabídek) na úřední desce za účelem posílení hospodárnosti a transparentnosti majetkové dispozice, znamená nesplnění povinnosti zveřejnit takový dokument **těž na elektronické úřední desce** podle § 26 správního řádu takové porušení zákona, v důsledku něhož je uskutečněná majetková dispozice pro rozpor se zákonem podle § 580 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, neplatná (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2012, sp. zn. 30 Cdo 2373/2012).
- 3) **Informace obecního úřadu o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce** dle § 93 odst. 1 zákona o obcích.³ Zde bude mít zjištěný

¹ Ust. § 12 odst. 1 zákona o obcích: „Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (dále jen "právní předpis obce") **musí být vyhlášeny**, což je podmínkou platnosti právního předpisu obce. **Vyhlášení** se provede tak, že se **právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů**. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.“

² Ust. § 39 odst. 1 zákona o obcích: „**Záměr** obce prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr obce smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce, **obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím** v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může obec též zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud obec záměr **nezveřejní, je právní jednání neplatné**. Nemovitá věc se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona platnými ke dni zveřejnění záměru.“. Zvláštním zákonem se rozumí zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, konkrétně pak jeho § 8.

³ Ust. § 93 odst. 1 zákona o obcích: „Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. **Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu**

nedostatek ve formě absence údajů o zveřejnění na úřední desce (pokud skutečně nedošlo ke zveřejnění informace ani k informování občanů o konání zasedání alespoň jiným, v místě obvyklým způsobem, tedy prokázáním dodržení § 93 odst. 3 zákona o obcích⁴) za následek porušení podmínky veřejnosti zasedání zastupitelstva obce. (k důsledkům viz Stanovisko odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra č. 2/2008).

- 4) **Informace o jednání zastupitelstva obce ve věci seznámení s výsledky uskutečněné kontroly výkonu samostatné působnosti a návrh opatření, či sdělení o způsobu nápravy** v případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup orgánů obce dle § 129a odst. 2 a 3 zákona o obcích.⁵ Neprokáže-li proto obec, že tyto informace zveřejnila zákonem stanoveným způsobem (či dokonce vyplyne, že dosud nedošlo k projednání výsledků kontroly a přijetí nápravných opatření), dopustí se jednoznačně porušení citovaného ustanovení. Ministerstvo vnitra v takovém případě, po vážnoucí komunikaci se starostou obce či členy zastupitelstva obce, může přistoupit k tomu, že na svých internetových stránkách zveřejní protokol o kontrole výkonu samostatné působnosti pro informování o stavu výkonu samostatné působnosti v dané obci (na adrese www.mvcr.cz/odk pod bodem 4. *Ostatní dokumenty (informace ke kontrole, změny území obce, číslování budov apod.)*).

Kontrola samotného porušení § 65 odst. 3 zákona o archivnictví náleží u *územních samosprávných celků, jimi zřízených archivů, u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob zřízených nebo založených územními samosprávnými celky a u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob, vůči kterým vykonává územní samosprávný celek funkcí zřizovatele*, dle § 71 odst. 1 písm. c) bod 5, 6 a 7, státním oblastním archivům podle své územní působnosti. V některých dalších podrobnostech týkajících se spisové služby odkazujeme na speciální *Metodické doporučení pro činnost územních samosprávných celků č. 11 se základními informacemi o povinnostech obcí na úseku archivnictví a spisové služby*.

Předmětné ustanovení § 65 odst. 3 zákona o archivnictví, jak vyplývá z jeho citace v úvodu, výslovně uvádí, že se nevztahuje na dokumenty zveřejněné na „elektronické úřední desce“, i když povinností správních orgánů je zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup celý obsah úřední desky (tedy jak písemností nebo oznámení o možnosti převzít písemnost doručované veřejnou vyhláškou podle § 25 správního řádu, tak i další dokumenty, jejichž publikaci na úřední desce ukládají zvláštní zákony) ukládá § 26 odst. 1 správního

alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.“.

⁴ Ust. § 93 odst. 3 zákona o obcích: **„Zasedání zastupitelstva obce je veřejné.“**.

⁵ Ust. § 129a odst. 2 zákona o obcích: „Starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, na nejbližším zasedání zastupitelstva obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města konaném po ukončení kontroly seznámí zastupitelstvo obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města s výsledky uskutečněné kontroly.“

Ust. § 129a odst. 3 zákona o obcích: „V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, předloží starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, spolu se seznámením s výsledky uskutečněné kontroly zastupitelstvu obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města též návrh opatření k nápravě kontrolou zjištěných nedostatků a k zamezení jejich opakování, popřípadě jej seznámí se způsobem, jakým se tak již stalo. Informaci o jednání zastupitelstva obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města v této věci včetně návrhu opatření k nápravě, popřípadě sdělení o způsobu nápravy, obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města **neprodleně** vyvěsí **na úřední desce obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části** po dobu nejméně 15 dnů. Současně tuto informaci zašle obec Ministerstvu vnitra, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města magistrátu územně členěného statutárního města“.

řádu. Dle zákona o obcích se obligatorně zveřejňují dokumenty uvedené výše v bodě 1) až 4). Byť sankce neplatnosti (neúčinnosti) právního jednání, pokud daný dokument dle zvláštního zákona na elektronické úřední desce zveřejněn nebyl, nastává, pokud to zákon výslovně stanoví – na související judikát Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2012, sp. zn. 30 Cdo 2373/2012, o důsledcích neplatnosti pro majetkoprávní dispozici upozorňujeme už výše v bodě 2) – v praxi nastane mnohokrát situace, že bude potřebné, aby obec zveřejnění příslušného dokumentu způsobem umožňujícím dálkový přístup zpětně prokázala (např. u soudu, pokud oprávněný zájemce postup obce při prodeji jejího majetku později zpochybní nebo jen k vyvrácení stížnosti občana, že se nedozvěděl o připravovaném zasedání zastupitelstva obce). Proto je žádoucí, aby obec ve vlastním zájmu i dobu zveřejnění dokumentu na elektronické úřední desce vhodným, průkazným způsobem uchovávala – formou záznamu v elektronickém systému spisové služby, ukládáním příslušných metadat (tzv. data o datech), taktéž poznámkou na fyzickém dokumentu archivovaném ve spise apod.

Závěr: Obce mají povinnost prokázat zveřejnění dokumentů na úřední desce obecního úřadu (obce mají povinnost opatřovat dokumenty datem vyvěšení na úřední desce a sejmutí z úřední desky obecního úřadu).

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování (aktualizace)
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud